

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2017. december 6.*

„Előzetes döntéshozatal – Verseny – Kartellek – Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése – Luxus kozmetikai termékek szelektív forgalmazása – A forgalmazókkal szemben az internetes értékesítés keretében nem szerződéses harmadik fél igénybevételét megtiltó kikötés – 330/2010/EU rendelet – A 4. cikk b) és c) pontja”

A C-230/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális felsőbbbíróság, Németország) a Bírósághoz 2016. április 25-én érkezett, 2016. április 19-i határozatával terjesztett elő

a **Coty Germany GmbH**

és

a **Parfümerie Akzente GmbH** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta tanácselnök (előadó), C. G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin és E. Regan bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: X. Lopez Bancalari tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. március 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Coty Germany GmbH képviseletében A. Lubberger és B. Weichhaus Rechtsanwälte,
- a Parfümerie Akzente GmbH képviseletében O. Spieker és M. Alber Rechtsanwälte,
- a német kormány képviseletében T. Henze és A. Lippstreu, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében D. Colas és J. Bousin, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: D. Del Gaizo avvocato dello Stato,

* Az eljárás nyelve: német.

- a luxemburgi kormány képviselőjében A. Germeaux, segítői: P. E. Partsch és T. Evans avocats,
- a holland kormány képviselőjében M. Bulterman, M. de Ree és J. Langer, meghatalmazotti minőségben,
- az osztrák kormány képviselőjében G. Eberhard, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviselőjében A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev és L. Swedenborg, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében G. Meessen, H. Leupold és T. Christoforou, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. július 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének értelmezésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2010. április 20-i 330/2010/EU bizottsági rendelet (HL 2010. L 102., 1. o.) 4. cikke b) és c) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Coty Germany GmbH, a luxus kozmetikai termékek Németországban székhellyel rendelkező forgalmazója, és a Parfümerie Akzente GmbH, az említett termékek szerződéses forgalmazója között azzal kapcsolatban folyó jogvitában terjesztették elő, hogy a Coty Germany és a szerződéses forgalmazói között létrejött szelektív forgalmazási szerződés keretében a Parfümerie Akzente számára megtiltották, hogy a szerződéssel érintett áruk internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegye igénybe.

Jogi háttér

- 3 A 330/2010 rendelet (10) preambulumbekkezdése értelmében „[e]z a rendelet nem mentesítheti az olyan korlátozásokat tartalmazó vertikális megállapodásokat, amelyek valószínűleg korlátozzák a versenyt, és megkárosíthatják a fogyasztókat, vagy amelyek nem nélkülözhetetlenek a hatékonyságnövelő hatások kiváltásához. Az érintett vállalkozások piaci részesedésétől függetlenül különösen azokat a vertikális megállapodásokat kell kizárni az e rendelet által létrehozott csoportmentesség kedvezményéből, amelyekben a verseny súlyos korlátozásának bizonyos típusai, mint például a minimális és rögzített viszonteladási árak, valamint a területvédelem bizonyos típusai megtalálhatók”.
- 4 E rendelet 1. cikke (1) bekezdésének e) pontja akként határozza meg a „szelektív forgalmazási rendszert”, mint „olyan forgalmazási rendszer, amelyben a szállító vállalja, hogy a szerződés szerinti árukat vagy szolgáltatásokat, akár közvetlenül, akár közvetve, csak meghatározott kritériumok alapján kiválasztott forgalmazóknak adja el, és ezek a forgalmazók vállalják, hogy az ilyen árukat vagy szolgáltatásokat nem szerződéses forgalmazók számára nem értékesítik a szállító által e rendszer működtetésére meghatározott területen”.
- 5 Az említett rendelet 2. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„[Az EUMSZ 101. cikk] (3) bekezdése alapján és e rendelet rendelkezéseire is figyelemmel [az EUMSZ 101. cikk] (1) bekezdése nem alkalmazandó a vertikális megállapodásokra.

E mentesség annyiban alkalmazandó, amennyiben az ilyen megállapodások vertikális korlátozásokat tartalmaznak.”

- 6 Ugyanezen rendelet 3. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:

„A 2. cikk szerinti mentesség azzal a feltétellel alkalmazható, hogy a szállító piaci részesedése nem haladja meg a 30%-ot azon az érintett piacon, ahol eladja a szerződés szerinti árukat és szolgáltatásait, és a vevő piaci részesedése nem haladja meg a 30%-ot azon az érintett piacon, ahol vásárolja a szerződés szerinti árukat és szolgáltatásokat.”

- 7 A 330/2010 rendelet „A csoportmentességi kedvezmény megszüntetésével járó korlátozások – különösen súlyos korlátozások” című 4. cikke a következőket mondja ki:

„A 2. cikkben meghatározott mentességet nem lehet alkalmazni azokra a vertikális megállapodásokra, amelyek célja – közvetlenül vagy közvetve, önmagukban vagy más, a felek irányítása alatt álló tényezőkkel együtt – a következő:

[...]

- b) korlátozás arra vonatkozóan, hogy a szerződésben részes valamely vevő – a telephelyére vonatkozó esetleges korlátozás sérelme nélkül – milyen területen, illetve milyen vevőkör számára értékesítheti a szerződés szerinti árukat vagy szolgáltatásokat [...]

[...]

- c) egy szelektív forgalmazási rendszer kiskereskedőként működő tagjai által a végső felhasználók részére történő aktív vagy passzív értékesítések korlátozása [...]

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 8 A Coty Germany Németországban luxus kozmetikai termékeket értékesít. Ezen ágazat bizonyos márkáit szelektív forgalmazási hálózat keretében, olyan szelektív forgalmazási szerződés alapján értékesíti, amelyet a hozzá kapcsolódó vállalkozások is használnak. E szerződést különböző különleges szerződések egészítik ki, amelyek tárgya az említett hálózat megszervezése.
- 9 A Parfümerie Akzente szerződéses forgalmazóként sok éve forgalmazza a Coty Germany termékeit, mind helyhez kötött árusítókörökön, mind pedig az interneten. Az internetes értékesítés részint saját online üzleten, részint pedig az „amazon.de” platformon keresztül történik.
- 10 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a Coty Germany a szelektív forgalmazási szerződésében a következőképpen indokolja a szelektív forgalmazási rendszerét: „[a] Coty Prestige márkáinak arculata szelektív forgalmazást kíván meg e márkák luxusimázsának erősítése érdekében”.
- 11 E tekintetben a szelektív forgalmazási szerződés azt írja elő a helyhez kötött forgalmazás vonatkozásában, hogy a Coty Germanynek a forgalmazó minden egyes konkrét árusítókörét engedélyeznie kell, minek körében minden egyes árusítókörnek meg kell felelnie bizonyos, a szerződés 2. cikkében részletesen felsorolt, ezen árusítókörök környékére, kialakítására és berendezésére vonatkozó követelményeknek.

- 12 Különösen, e szerződés 2. cikke (1) bekezdésének 3. pontja szerint „az árusítóhelyek kialakításának és berendezésének, az árukínálatnak, a reklámnak és a megjelenítésnek hangsúlyoznia és erősítenie kell a Coty Prestige márkáinak luxust sugalló arculatát. E kritérium értékelésekor különösen az utcafront, valamint a belső kialakítás, a padlóburkolat, a falak és a mennyezet jellege, a bútorzat, valamint az elárúsító tér, továbbá a világítás, valamint a tiszta és rendezett összbenyomás figyelembevételére kerül sor”.
- 13 Az említett szerződés 2. cikke (1) bekezdésének 6. pontja kimondja, hogy „az árusítóhely – akár a vállalkozás nevével, akár toldatokkal vagy cégszlogenekkel való – megjelölése nem keltheti korlátozott áruválaszték, alacsony színvonalú kialakítás vagy hiányos tanácsadás benyomását, és azt egyébként úgy kell elhelyezni, hogy ne takarja a hivatalos viszonteladó dekorációit és kirakatát”.
- 14 Egyebekben a feleket kötő szerződéses keret tartalmaz egy, az internetes értékesítésre vonatkozó kiegészítő szerződést, amely 1. cikkének (3) bekezdésében azt írja elő, hogy „a hivatalos viszonteladó nem használhat olyan nevet, és nem veheti igénybe olyan harmadik vállalkozás közreműködését, amelynek használatára, illetve közreműködésének igénybevételére nem lett feljogosítva”.
- 15 A 330/2010 rendelet hatálybalépését követően a Coty Germany módosította a szelektív forgalmazást szabályozó hálózati szerződéseket, valamint e kiegészítő szerződést, a kiegészítő szerződés I. kikötése 1. pontjának első bekezdésében azt írva elő, hogy „a hivatalos viszonteladó jogosult a termékeket az interneten kínálni és értékesíteni. Mindezt mindazonáltal csak azzal a feltétellel, hogy a hivatalos viszonteladó az engedélyezett üzlet »elektronikus kirakataként« működteti internetes üzletét, és hogy ennek során megóvja a termékek luxust sugalló arculatát”. Ezenkívül az említett kiegészítő szerződés I. kikötése 1. pontjának 3. alpontja kifejezetten tiltja másik kereskedelmi név használatát, valamint a Coty Prestige szerződéses viszonteladójának nem minősülő harmadik vállalkozás közreműködésének látható módon történő igénybevételét.
- 16 A Parfümerie Akzente megtagadta a szelektív forgalmazási szerződésen átvezetett módosítások aláírását. A Coty Germany keresetet indított az első fokon eljáró nemzeti bíróság előtt annak érdekében, hogy e bíróság az említett I. kikötés 1. pontjának 3. alpontja alapján tiltsa meg az alapeljárás alperese számára a vitatott márkájú termékek forgalmazását az „amazon.de” platformon.
- 17 E bíróság a 2014. július 31-i ítéletében elutasította e keresetet azzal az indokkal, hogy a vitatott szerződéses kikötés ellentétes a Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény) 1. §-ával, valamint az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével. E bíróság úgy ítélte meg, hogy a magas presztízsű márkaimázs megóvásának célja a 2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítéletnek (C-439/09, EU:C:2011:649) megfelelően nem igazolhatja ilyen – elvi alapon versenykorlátozó – szelektív forgalmazási rendszer bevezetését. Az említett bíróság szerint e kikötés a 330/2010 rendelet 4. cikkének c) pontja szerinti különösen súlyos korlátozást is képez.
- 18 Az első fokon eljáró nemzeti bíróság ezenkívül úgy ítélte meg, hogy az említett kikötés nem felel meg azoknak a feltételeknek sem, amelyek lehetővé tehetnék, hogy egyedi mentességben részesüljön, mivel nem nyert bizonyítást, hogy a harmadik felek platformjain történő internetes forgalmazásra vonatkozó, az e kikötésben foglalt általános tilalom olyan hatékonyságnövekedéssel jár, amely ellentételezheti a forgalmazási módok korlátozásából eredő versenyhátrányokat. Mindazonáltal e bíróság úgy ítélte meg, hogy az ilyen általános tilalom nem szükséges, mert éppilyen alkalmas, de kevésbé versenykorlátozó eszközök is léteznek, mint például a harmadik felek platformjaival szemben támasztható konkrét minőségi kritériumok alkalmazása.
- 19 A Coty Germany az első fokon eljáró nemzeti bíróság ítéletét fellebbezéssel támadta meg az Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális felsőbbbíróság, Németország) előtt. Ennek keretében e bíróság felveti a kérdést, hogy a két peres fél között fennálló szerződéses rendelkezés az uniós versenyjogra tekintettel jogszerű-e.

20 E feltételek mellett az Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Frankfurt am Main-i regionális felsőbbíróság) úgy határozott, hogy az eljárását felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével összeegyeztethető versenyelemet jelenthet-e a luxus- és magas presztízsű áruk forgalmazására irányuló és elsődlegesen az áruk »luxusimázsának« biztosítását szolgáló szelektív forgalmazási rendszer?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: [a]z EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével összeegyeztethető versenyelemet jelenthet-e, ha egy szelektív forgalmazási rendszer kiskereskedőként működő tagjai számára általános jelleggel megtiltják, hogy az internetes értékesítések során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegyék igénybe, függetlenül attól, hogy a konkrét esetben sérülnek-e a gyártó jogszerű minőségi követelményei?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a [330/2010] rendelet 4. cikkének b) pontját, hogy annak megtiltása a szelektív forgalmazási rendszer kiskereskedőként működő tagjai számára, hogy az internetes értékesítések során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegyék igénybe, a kiskereskedő vevőkörére vonatkozó célzott korlátozást jelent?
- 4) Úgy kell-e értelmezni a [330/2010] rendelet 4. cikkének c) pontját, hogy annak megtiltása a szelektív forgalmazási rendszer kiskereskedőként működő tagjai számára, hogy az internetes értékesítések során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegyék igénybe, a végső felhasználók részére történő passzív értékesítések célzott korlátozását jelenti?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 21 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy e rendelkezéssel összhangban lehet a luxusárúknak olyan szelektív forgalmazási rendszere, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát.
- 22 Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése szerint a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása.
- 23 A szelektív forgalmazási rendszert képező megállapodásokkal kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy az ilyen megállapodások szükségképpen befolyásolják a versenyt a belső piacon.
- 24 Ugyanakkor a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a szelektív forgalmazási hálózat szervezésére nem vonatkozik az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom, amennyiben a viszonteladókat valamennyi lehetséges viszonteladó vonatkozásában egységesen meghatározott és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazott objektív minőségi kritériumok alapján választják ki, továbbá amennyiben a szóban forgó termék jellemzői a termék minőségének megóvása és megfelelő használatának biztosítása érdekében szükségessé teszik az ilyen forgalmazási hálózatot, végül pedig amennyiben a kialakított kritériumok nem haladják meg a szükséges mértéket (2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítélet, C-439/09, EU:C:2011:649, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 25 Különösen, ami azt a kérdést illeti, hogy a szelektív forgalmazás a luxusárakra tekintettel szükséges lehet-e, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már megállapította, hogy az ilyen áruk minősége nem csupán anyagi jellemzőikből fakad, hanem azon tekintélyből és presztízst sugalló imázsából is, amely luxusérzettel ruhazza fel őket, továbbá hogy az ilyen luxusérzet az említett áruk alapvető tényezőjének minősül ahhoz, hogy a fogyasztók azokat más, hasonló áruktól megkülönböztessék, valamint hogy az említett luxusérzet sérelme az ilyen áruknak magára a minőségére is kihatással lehet (lásd ebben az értelemben: 2009. április 23-i Copad ítélet, C-59/08, EU:C:2009:260, 24–26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Márpedig e vonatkozásban a Bíróság megállapította, hogy egy szelektív értékesítési rendszer sajátos jellemzői és módozatai önmagukban is képesek ezen áruk minőségének megőrzésére és megfelelő használatuk biztosítására (2009. április 23-i Copad ítélet, C-59/08, EU:C:2009:260, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Ebben az összefüggésben a Bíróság többek között úgy ítélte meg, hogy egy olyan szelektív forgalmazási rendszer megszervezése, amely annak biztosítására irányul, hogy a magas presztízssű árukat értékükhöz méltó módon mutassák be az értékesítési pontokon, hozzájárulhat a szóban forgó áruk jó hírnevéhez, és ezzel az általuk keltett luxusérzet fenntartásához (lásd ebben az értelemben: 2009. április 23-i Copad ítélet, C-59/08, EU:C:2009:260, 29. pont).
- 28 Ebből az ítélkezési gyakorlatból így az következik, hogy a tulajdonságaikra és jellegükre figyelemmel a luxusárak szükségessé tehetik egy szelektív forgalmazási rendszer kialakítását, ezen áruk minőségének megőrzése és megfelelő használatuk biztosítása érdekében.
- 29 Ezért a luxusárak olyan szelektív forgalmazási rendszere, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát, összhangban van az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével, amennyiben tiszteletben tartják a jelen ítélet 24. pontjában felidézett feltételeket.
- 30 Ellentétben azzal, amit a Parfümerie Akzente, valamint a német és a luxemburgi kormány állít, e következtetést nem cáfolja a 2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítélet (C-439/09, EU:C:2011:649) 46. pontjában tett megállapítás.
- 31 E megállapítást ugyanis az említett ítélet összefüggéseire tekintettel kell olvasni és értelmezni.
- 32 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az említett ítélet alapjául szolgáló ügyben a kérdést előterjesztő bíróság nem egy összességében vett szelektív forgalmazási rendszernek, hanem egy ilyen rendszer keretében a szerződéses forgalmazókkal szemben előírt olyan konkrét szerződéses kikötésnek az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével való összhangjára vonatkozóan tett fel kérdést, amely a szerződés tárgyát képező áruk internetes értékesítésének abszolút tilalmáról rendelkezett. Pontosítani kell azt is, hogy az említett ügy tárgyát képező szelektív forgalmazási rendszerrel érintett áruk nem luxusárak, hanem kozmetikai és testápoló termékek voltak.
- 33 A 2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítélet (C-439/09, EU:C:2011:649) 46. pontjában tett megállapítás azon megfontolások keretébe illeszkedik, amelyeket a Bíróság annak érdekében fogalmazott meg, hogy a kérdést előterjesztő, ezen ügyben érintett bíróságnak megadja azokat a szükséges értelmezési támpontokat, amelyek lehetővé teszik számára azon kérdés eldöntését, hogy az e szerződéses kikötésből eredő versenykorlátozást jogszerű cél igazolta-e, továbbá hogy e korlátozás arányosan próbálta-e megvalósítani e célt.
- 34 Ebben az összefüggésben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az érintett kozmetikai és testápoló termékek presztízst sugalló arculata megőrzésének szükségessége az e termékek internetes értékesítésével szembeni abszolút tilalom igazolása szempontjából nem minősül jogszerű követelménynek. Ezért az ezen ítélet 46. pontjában levezetett mérlegelés csak az említett ítélet alapjául szolgáló ügy tárgyát képező árukra és az ezen ügyben érintett szerződéses kikötésre vonatkozott.

- 35 Ezzel szemben nem vezethető le a 2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítéletből (C-439/09, EU:C:2011:649), hogy annak 46. pontja arra irányult volna, hogy olyan elvi szintű kinyilatkoztatást tegyen, amely szerint a luxusimázs védelme ezentúl már nem igazolhat olyan versenykorlátozást, mint amely egy szelektív forgalmazási hálózat fennállásából ered minden áru, köztük különösen a luxusárak vonatkozásában, ezáltal pedig módosítsa a Bíróságnak a jelen ítélet 25–27. pontjában felidézett állandó ítélkezési gyakorlatát.
- 36 Az eddigi megfontolásokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a luxusárak olyan szelektív forgalmazási rendszere, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát, összhangban van e rendelkezéssel, amennyiben a viszonteladókat valamennyi lehetséges viszonteladó vonatkozásában egységesen meghatározott és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazott objektív minőségi kritériumok alapján választják ki, továbbá amennyiben a kialakított kritériumok nem haladják meg a szükséges mértéket.

A második kérdésről

- 37 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan szerződéses kikötés, amely a luxusárak olyan szelektív forgalmazási rendszerének szerződéses forgalmazóival szemben, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát, megtiltja, hogy a szerződés tárgyát képező áruk internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe.
- 38 E kérdés arra vonatkozik, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésére tekintettel jogszerű-e a luxus- és magas presztízsű áruk szelektív forgalmazási rendszerének valamely konkrét kikötése.
- 39 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy – mint az kitűnik az első kérdés keretében lefolytatott mérlegelésekből – tekintettel ezen áruk jellegére és sajátos jellemzőire, a luxusimázsuk megőrzésére irányuló célkitűzés igazolhatja az említett áruk szelektív forgalmazási rendszerének megszervezését.
- 40 Az ilyen rendszerrel összefüggésben az érintett áruk luxusimázsának megőrzésére irányuló egyedi szerződéses kikötés az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján jogszerű, amennyiben az megfelel a jelen ítélet 36. pontjában említett feltételeknek.
- 41 Jóllehet a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan szerződéses kikötés, amely megtiltja, hogy a szerződés tárgyát képező termékek internetes értékesítéséhez harmadik felek platformjait vegyék igénybe, megfelel-e e feltételeknek, a Bíróság feladata, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak ennek érdekében megadja az uniós jog értelmezésével kapcsolatos azon támpontokat, amelyek lehetővé teszik számára a határozathozatalt (lásd ebben az értelemben: 1980. december 11-i L'Oréal ítélet, 31/80, EU:C:1980:289, 14. pont).
- 42 E tekintetben nem vitatott, hogy az alapeljárás tárgyát képező szerződéses kikötés célja az érintett áruk luxus- és magas presztízsű arculatának megőrzése. Másfelől a Bírósághoz benyújtott iratanyagból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság megítélése szerint e kikötés objektív és egységes, továbbá hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazandó valamennyi szerződéses forgalmazóval szemben.
- 43 Ezért meg kell vizsgálni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőkhöz hasonló körülmények között a szállító által a szerződéses forgalmazóival szemben előírt azon tilalom, hogy az érintett luxusárak internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe, a megvalósítani kívánt célra tekintettel arányos-e, vagyis az ilyen tilalom alkalmas-e ezen áruk luxusimázsának megőrzésére, és nem haladja-e meg az e cél megvalósításához szükséges mértéket.

- 44 Először is azzal kapcsolatban, hogy az alapeljárás tárgyát képező tilalom alkalmas-e a kívánt cél megvalósítására, egyrészt meg kell jegyezni, hogy a szerződéses forgalmazókkal szemben előírt azon kötelezettség, hogy a szerződés tárgyát képező árukat az interneten csak a saját online üzleteiken keresztül értékesítsék, továbbá az említett forgalmazókkal szemben előírt azon tilalom, hogy másik kereskedelmi nevet használjanak, valamint hogy látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe, eleve biztosítják a szállító számára, hogy ezen áruk elektronikus kereskedelme keretében az említett áruk kizárólag a szerződéses forgalmazókhoz kapcsolódjanak.
- 45 Márpedig, mivel az ilyen kapcsolódás éppen azon célok egyikét képezi, amelyeket az ilyen rendszer kialakításával el kívánnak érni, úgy tűnik, hogy az alapeljárás tárgyát képező tilalom olyan korlátozást tartalmaz, amely a szelektív forgalmazási rendszer sajátos jellemzői szempontjából következetes.
- 46 Következésképpen, ha – mint az kitűnik a Bíróság ítélkezési gyakorlatából – e jellemzők révén a szelektív forgalmazási rendszer megfelelő eszköznek bizonyul a luxusáruk luxusimázsának megőrzésére, vagyis e jellemzők hozzájárulnak ezen áruk minőségének fenntartásához (lásd ebben az értelemben: 2009. április 23-i Copad ítélet, C-59/08, EU:C:2009:260, 28. és 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), akkor az alapeljárás tárgyát képező tilalomból eredőhöz hasonló azon korlátozást, amelynek az eredménye szerves részét képezi az említett jellemzőknek, szintén olyannak kell tekinteni, mint amely biztosíthatja az említett áruk minőségének és luxusimázsának megőrzését.
- 47 Másrészt, az alapeljárás tárgyát képező tilalom lehetővé teszi a luxusáruk szállítója számára annak ellenőrzését, hogy az áruinak online értékesítésére olyan környezetben kerüljön sor, amely megfelel azoknak a minőségi feltételeknek, amelyekben a szerződéses forgalmazóival megállapodott.
- 48 Ha ugyanis valamely forgalmazó nem tartja tiszteletben a szállító által meghatározott minőségi feltételeket, az e két fél között fennálló szerződéses kapcsolat alapján ez lehetővé teszi a szállító számára, hogy e forgalmazóval szemben igényt érvényesítsen. A harmadik felek platformjai és a szállító közötti szerződéses jogviszony hiánya ugyanakkor akadályát képezi annak, hogy a szállító ilyen alapon követelhesse e platformoktól azon minőségi feltételek tiszteletben tartását, amelyeket a szerződéses forgalmazóival szemben előírt.
- 49 Márpedig a luxusáruk az ezen áruk szelektív forgalmazási rendszeréhez nem tartozó platformok általi olyan online értékesítése, amelynek keretében a szállítónak nincs lehetősége ellenőrizni az áruinak értékesítési feltételeit, azzal a kockázattal jár, hogy romlik az említett áruk internetes megjelenítése, ami sértheti ezen áruknak a luxusimázsát, következésképpen pedig magát a jellegét.
- 50 Harmadrészt, figyelembe véve, hogy e platformok az áruk valamennyi típusa vonatkozásában értékesítési csatornát képeznek, az a körülmény, hogy a luxusárukat ilyen platformokon keresztül nem értékesítik, az online értékesítésük pedig kizárólag a szerződéses forgalmazók online üzletein keresztül történik, a fogyasztóknál hozzájárul e luxusimázsához, ezáltal pedig ahhoz, hogy fennmaradjon ezen áruknak a fogyasztók által keresett egyik fő jellemzője.
- 51 Ezért a szállító által a szerződéses forgalmazóival szemben előírt azon tilalom, hogy ezen áruk internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe, alkalmas az említett termékek luxusimázsának megőrzésére.
- 52 Másodszor, azon kérdést illetően, hogy az alapeljárás tárgyát képező tilalom meghaladja-e a megvalósítani kívánt cél eléréséhez szükséges mértéket, meg kell állapítani egyrészt, hogy az alapeljárásban vizsgált kikötés a 2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítélet (C-439/09, EU:C:2011:649) alapjául szolgáló ügyben érintett kikötéstől eltérően nem ír elő abszolút tilalmat a szerződéses forgalmazókkal szemben a szerződés tárgyát képező termékek internetes értékesítésére vonatkozóan. E kikötés alapján ugyanis csak az tiltott, hogy a szerződés tárgyát képező áruk online értékesítését harmadik feleknek a fogyasztók számára látható módon működő platformjain keresztül végezzék.

- 53 Következésképpen a szerződéses forgalmazók számára megengedett, hogy a szerződés tárgyát képező áruk online értékesítését végezhessek mind a saját internetes oldalakon keresztül, amennyiben az engedélyezett üzlet rendelkezik elektronikus kirakattal, és megóvják az áruk luxust sugalló arculatát, mind pedig nem szerződéses harmadik felek platformjain keresztül, amennyiben ez utóbbiak közreműködése a fogyasztó számára nem látható.
- 54 Másrészt hangsúlyozni kell, hogy – mint az kitűnik [az EUMSZ 101. cikkben] és [az EUMSZ 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 17. cikke alapján a Bizottság által az elektronikus kereskedelemre vonatkozóan lefolytatott ágazati vizsgálat 2016. szeptember 15-én elfogadott előzetes eredményeiből – a harmadik felek platformjainak a forgalmazói árukereskedelemben betöltött növekvő jelentősége ellenére az internetes forgalmazás keretében a legfontosabb forgalmazási csatornát továbbra is a forgalmazók saját online üzletei képezik, amelyeket a megkérdezett forgalmazóknak több mint 90%-a működtetett. E körülményt megerősítette az e vizsgálatról szóló, 2017. május 10-én kelt végleges jelentés is.
- 55 A fenti tényezők alapján megállapítható, hogy az alapeljárás felperese által a szerződéses forgalmazóival szemben előírthoz hasonló azon tilalom, hogy a luxusárúk internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe, nem haladja meg az említett áruk luxusimázsának megőrzéséhez szükséges mértéket.
- 56 Különösen, tekintettel arra, hogy a harmadik felek platformjai és a szállító között nem áll fenn olyan szerződéses jogviszony, amely lehetővé tenné a szállítónak, hogy e platformoktól megkövetelje azon minőségi feltételek tiszteletben tartását, amelyeket a szerződéses forgalmazóival szemben előírt, nem tekinthető az alapeljárás tárgyát képező tilalommal azonos hatékonyságúnak az, ha az említett forgalmazóknak azzal a feltétellel engedélyezik ilyen platformok igénybevételét, ha e platformok megfelelnek bizonyos előre meghatározott minőségi követelményeknek.
- 57 A fentiekből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatoktól függően az ilyen tilalom az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján jogszerűnek tűnik.
- 58 Az eddigi megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan szerződéses kikötés, amely a luxusárúk olyan szelektív forgalmazási rendszerének szerződéses forgalmazóival szemben, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát, megtiltja, hogy a szerződés tárgyát képező áruk internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe, amennyiben e kikötés az említett áruk luxusimázsának megőrzésére irányul, továbbá azt egységesen határozzák meg, és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazzák, valamint az a megvalósítani kívánt célra tekintettel arányos, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

A harmadik és a negyedik kérdéstről

Előzetes észrevételek

- 59 Az a kérdés, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló kikötés az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése alapján a 330/2010 rendelet jogcímén mentességben részesülhet-e, csak abban az esetben merülhet fel, ha a kérdést előterjesztő bíróságnak azt kellene megállapítania, hogy e kikötés az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében korlátozza a versenyt. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy nem lépték túl a piaci részesedésre vonatkozó, az említett rendelet 3. cikkében meghatározott küszöbértékeket. Ezért az említett kikötés részesülhet az említett rendelet 2. cikkében biztosított védelemben.

- 60 Ugyanakkor a 330/2010 rendelet az érintett vállalkozások piaci részesedésétől függetlenül kizárja a csoportmentességből a korlátozások bizonyos olyan típusait, amelyek annak kockázatával járnak, hogy súlyosan versenyellenes hatásokat fejtenek ki. Az említett rendelet 4. cikkében meghatározott különösen súlyos korlátozásokról van szó.
- 61 A 330/2010 rendelet 2. cikkében biztosított csoportmentesség ezért nem alkalmazható az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló tilalomra, amennyiben e tilalom az említett különösen súlyos korlátozások egyikét képezi.

A 330/2010 rendelet 4. cikke b) és c) pontjának értelmezéséről

- 62 Harmadik és negyedik kérdésével – amelyeket együtt kell megvizsgálni – a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 330/2010 rendelet 4. cikkét akként kell-e értelmezni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőkhöz hasonló körülmények között a luxusárú szelektív forgalmazási rendszerének piaci forgalmazóként működő tagjaival szemben annak megtiltása, hogy az internetes értékesítések során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegyék igénybe, a vevőkörre vonatkozó, az e rendelet 4. cikkének b) pontja értelmében vett korlátozásnak, vagy a végső felhasználók részére történő passzív értékesítésekre vonatkozó, az említett rendelet 4. cikkének c) pontja értelmében vett korlátozásnak minősül.
- 63 A 330/2010 rendelet 4. cikkének b) és c) pontja szerint a 2. cikkben biztosított mentesség nem alkalmazható azokra a vertikális megállapodásokra, amelyek célja akár annak korlátozása, hogy a szerződésben részes valamely vevő milyen területen, illetve milyen vevőkör számára értékesítheti a szerződés szerinti árukat vagy szolgáltatásokat, akár pedig valamely szelektív forgalmazási rendszer kiskereskedőként működő tagjai által a végső felhasználók részére történő aktív vagy passzív értékesítések korlátozása.
- 64 Meg kell tehát vizsgálni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló szerződéses kikötés korlátozza-e azt a vevőkört, amelynek részére a szerződéses forgalmazók értékesíthetik az érintett luxusárúkat, illetve korlátozza-e a szerződéses forgalmazók által a végső felhasználók részére történő passzív értékesítéseket.
- 65 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ügy tárgyát képező kikötés a 2011. október 13-i Pierre Fabre Dermo-Cosmétique ítélet (C-439/09, EU:C:2011:649) alapjául szolgáló ügyben vizsgált kikötéstől eltérően nem tiltja meg, hogy a szerződés tárgyát képező áruk forgalmazásának módjaként az internetet használják, mint azt a jelen ítélet 52. és 53. pontja is kifejtette.
- 66 Továbbá a Bírósághoz benyújtott iratanyag alapján megállapítható, hogy nem tűnik lehetségesnek az online vevők csoportján belül körülhatárolni a harmadik felek platformjainak minősülő ügyfeleket.
- 67 Végül a Bíróság rendelkezésére álló iratanyagból az is kitűnik, hogy az alapeljárás tárgyát képező szelektív forgalmazási szerződés bizonyos feltételek mellett megengedi a szerződéses forgalmazóknak, hogy az interneten keresztül harmadik felek platformjain reklámozzanak, valamint hogy online keresőmotorokat alkalmazzanak, vagyis – mint azt a főtanácsnok is megállapította az indítványának 147. pontjában – az ügyfeleknek rendes körülmények között módjukban áll a szerződéses forgalmazók kínálatát ilyen keresőmotorok alkalmazásával megtalálni.
- 68 E feltételek mellett az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló tilalom, még ha korlátozza is az internetes értékesítés valamely konkrét formáját, nem minősül a forgalmazók vevőkörére vonatkozó, a 330/2010 rendelet 4. cikkének b) pontja értelmében vett korlátozásnak, sem pedig a szerződéses forgalmazók által a végső felhasználók részére történő passzív értékesítésekre vonatkozó, e rendelet 4. cikkének c) pontja értelmében vett korlátozásnak.

69 Az eddigi megfontolásokra tekintettel a harmadik és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 330/2010 rendelet 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőkhöz hasonló körülmények között a luxusárak szelektív forgalmazási rendszerének piaci forgalmazóként működő tagjaival szemben annak megtiltása, hogy az internetes értékesítések során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegyék igénybe, nem minősül a vevőkörre vonatkozó, az e rendelet 4. cikkének b) pontja értelmében vett korlátozásnak, sem pedig a végső felhasználók részére történő passzív értékesítésekre vonatkozó, az említett rendelet 4. cikkének c) pontja értelmében vett korlátozásnak.

A költségekről

70 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a luxusárak olyan szelektív forgalmazási rendszere, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát, összhangban van e rendelkezéssel, amennyiben a viszonteladókat valamennyi lehetséges viszonteladó vonatkozásában egységesen meghatározott és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazott objektív minőségi kritériumok alapján választják ki, továbbá amennyiben a kialakított kritériumok nem haladják meg a szükséges mértéket.
- 2) Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőkhöz hasonló olyan szerződéses kikötés, amely a luxusárak olyan szelektív forgalmazási rendszerének szerződéses forgalmazóival szemben, amely elsődlegesen azt a célt szolgálja, hogy biztosítsa ezen áruk luxusimázsát, megtiltja, hogy a szerződés tárgyát képező áruk internetes értékesítése során kifelé látható módon harmadik felek platformjait vegyék igénybe, amennyiben e kikötés az említett áruk luxusimázsának megőrzésére irányul, továbbá azt egységesen határozzák meg, és hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazzák, valamint az a megvalósítani kívánt célra tekintettel arányos, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.
- 3) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 2010. április 20-i 330/2010/EU bizottsági rendelet 4. cikkét akként kell értelmezni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőkhöz hasonló körülmények között a luxusárak szelektív forgalmazási rendszerének piaci forgalmazóként működő tagjaival szemben annak megtiltása, hogy az internetes értékesítések során kifelé látható módon harmadik vállalkozások közreműködését vegyék igénybe, nem minősül a vevőkörre vonatkozó, az e rendelet 4. cikkének b) pontja értelmében vett korlátozásnak, sem pedig a végső felhasználók részére történő passzív értékesítésekre vonatkozó, az említett rendelet 4. cikkének c) pontja értelmében vett korlátozásnak.

Aláírások